

20/3/1948
LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
GLEDALIŠKI LIST 1947 - 1948
ŠT. 7

O, jaz ne spim,
le čakam vas
in čas,
da gremo skupaj čez Šentvid,
med naše beate žilo pit . . .

Vojanou

Fran Žižek:

MIKLOVA ZALA

LJUDSKA IGRA V 9 SLIKAH PO
MOTIVIH NARODNIH PRIPOVEDK
IN SKETOVE POVESTI

Ob deseti predstavi 20. marca 1948

N A S T O P A J O

Serajnik, kmet	Fedor Gradišnik
Mirko, njegov sin	Janez Miklič
Miklov, Marko, turški janičar	Fedor Gradišnik
Miklovka, njegova žena	Angela Sadarjeva
Zala, njuna hči	Bogdana Vrečkova
Davorin, hlapec pri Miklovih	Branko Gombač
Vinko, kmečki fant	Jože Podergajs
Tevže, kmečki fant	Gustav Grobelnik
Strelec, kmet	Bogo Kotnik
Tresoglav, beneški trgovec	Karl Golob
Almira, njegova hči	Marica Frecetova
Iskender-beg, turški poveljnik	Jože Zagoričnik
Abdul, evnuh	Tone Zorko
Turški stražnik	Marjan Planinšek
Odposlanec kmečkega punta	Jože Zagoričnik
Prvi fant	Zdravko Božičnik
Drugi fant	Alojz Rozman
Kmetica	Anica Golobova
Kmet	Evgen Burdych

Kmetje, kmetice, otroci, godci, turški vojščaki.
Godi se v letih 1478 do 1485 v Rožu na Koroškem.

Slike: Prva, tretja, sedma in deveta: **Pod lipo**
 Druga: **Pri Miklovih**
 Četrta in šesta: **Na okopih v Gradišcu**
 Peta: **Na skalah pod Rožčico**
 Osma: **Turška ječa**

Inscenacija po zamisli Vladimirja Rijavca izdelana v mizarskih delavnicah podjetij MLO pod vodstvom Karla Goloba

Kostumi last Narodnega gledališča v Mariboru

Tehnični vodja: Karl Golob

Inspicent: Jože Podergajs

Folklorne plesه naštudirala Majda Zorkova

Razsvetljava: Ivo Umek

Lasuljar: Riko Grobelnik

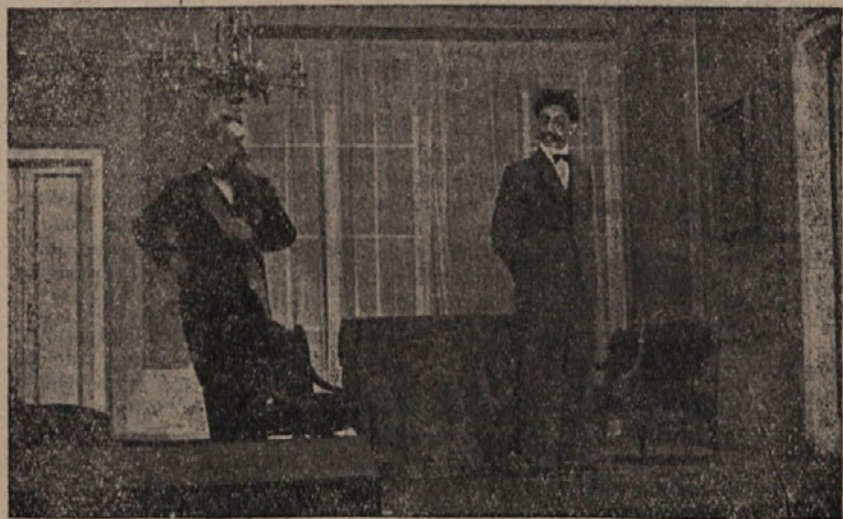
OB DESETI PREDSTAVI

NAŠE „*Miklova Zala*“

„... še kaj, da smo začeli,
še nehat ne bmo smeli“

»Miklova Zala« je zaradi svoje koroške fabule, ljudske vsebine in folklornega povdarka doživela velik uspeh pri občinstvu, so pisala poročila ob njenih uprizoritvah na naših centralnih odrih (Ljud. Prav. 24. 7. 1947). Enak uspeh doživlja tudi med našim občinstvom. To povedo sledeče številke: Od premiere dne 15. februarja do danes 20. marca, torej v dobrem mesecu, je bilo odigranih že 9 predstav, ki si jih je ogledalo skupaj 5557 obiskovalcev, ali eno predstavo povprečno 617 obiskovalcev. Naša dvorana po zmore vsega 573 sedežev...

To je napotilo naš igralski kolektiv, da je zaradi službene odsotnosti nekaterih članov sklenil, da so še enkrat »šle vloge iz rok v roke« in prezasedel igro, kakor je razvidno iz seznama nastopajočih ter tako omogočil, da bo kljub skrčenemu ansamblu igra tekla dalje... In privabljala nadaljne številne obiskovalce, saj je že sama sprememba med nastopajočimi dovolj privlačna; igralcem pa koristna, da si na ta način sami med seboj preizkusijo in zmerijo svoje igralske zmožnosti.

Cankar: Za narodov blagor — sezona 1947-48 — režija Fedor Gradišnik
(Foto Pelikan)

NASTOPNA BESEDA

(Ob imenovanju za predsednika uprave Ljudskega gledališča.)

Dobršen del sezone je že za nami in marsikdo bo utegnil reči, da so tri premiere premalo za ta čas, v primeri z našim napovedanim, precej obširnim programom. Mi pa, ki poznamo vse težave, stalne spremljevalce našega dela in ki smo se prepričali, koliko truda je bilo treba, da smo predstavili občinstvu množično ljudsko igro »Miklovo Zalo«, mu bomo dejali: storili smo vse, kar nam je v danih razmerah bilo mogoče.

Vedno je še boleče vprašanje naraščaja, ki je našemu gledališču nujno potreben, posebno sedaj, ko delamo brez ljudi, ki bi brez njih vsaj lansko leto — ne bilo gledališča. Že večkrat je bila na tem mestu izražena želja, da pridejo med nas vsi oni, ki imajo dobro voljo in čutijo sposobnost za igralsko umetnost. Vem, da je po raznih celjskih sindikalnih odborih in tudi izven njih, skritih ljudskih talentov, ki bi jih z veseljem sprejeli in ki bi pri nas z vztrajnim delom ter strokovnim poglobljanjem lahko dosegli lepe uspehe in tako pripomogli gledališču obdržati sloves, ki ga je doseglo v lanski sezoni. Čemu cepiti sile? V skupnosti je moč! Ali ni škoda, da gledamo včasih v Celju razne slabo pripravljene »akademije«, ki bi naj podprle neko idejo, pa vidimo ob koncu, da smo dosegli prav nasprotno. Bolje torej nič, kot pa slabo! S tem škodujemo kulturno prosvetnemu delu in ideji.

Res, da se zdi marsikomu pot do gledališke umetnosti prav lahka in vabljiva, zato je že ob prvih težavah in neuspehih razočaran. Zavedati se pa mora, da mu bosta le trud, požrtvovalnost in vztrajnost prinesla uspeh.

Ljudsko gledališče ni samo zadeva neke majhne skupine, nego je zadeva vseh Celjanov. Smo važna veja celotnega kulturno-prosvetnega dela in če torej hočemo vršiti vse naloge, ki nam jih nalaga ljudsko-prosvetno delo, moramo skrbeti za to, da bo naše gledališče res — ljudsko. Pridite torej na delo! Čakajo nas velike naloge. Treba bo jezikovnega študija in idejnega poglobljanja, treba bo tečajev, kjer se bo naš naraščaj pripravljaj za delo na odru.

O naši gledališki dvorani — ki ne ustreza namenu, kar čuti občinstvo in igralci na odru — je bilo že dosti govora. Postavljali smo že datume, kdaj bo otvoritvena predstava v starem gledališču in režiserja sta bila skoraj v zadregi pred izbiro vrednega dela za ta slavnostni trenotek, a — nič. Ostali smo na tem, kjer smo še danes. Končno pa se je MLO-u po upornem prizadevanju vendarle posrečilo, da je bil odobren kredit za dograditev gledališča. Mislim, da ne bom prerok, če napišem, da bomo prihodnjo sezono otvorili v svojem domu, kar bo prav gotovo zelo dvignilo veselje do dela pri nas igralcih. Če pa gledamo v bodočnost prav optimistično, bodo v Celju prav kmalu redne predstave v poklicnem gledališču.

H koncu še besedo našim kritikom. Res, da je proti običaju, da kdo od prizadetih igralcev piše »kritiko« o kritikih, vendar je tudi proti običaju, da sta šle v Celju dve predstavi (»Za narodov blagor« in »Talci«) mimo naših celjskih kritikov, oziroma so šli oni mimo njiju. Mislim, da je vsaj trud režiserjev in igralcev vreden registracije, če je že predstava tako slaba, da ni omembe vredna. Gotovo ni častno za Celje da morajo priti od drugod pisati »kritike« o celjskih predstavah, ko imamo v Celju za to sposobne ljudi. Ne zahtevamo pohvale! Kritika mora biti dobronamerna in vzgojna, posebno našim mlajšim mora dati poguma in napotke za novo delo, zato jim mora povedati, kaj je bilo prav, kaj slabo, kaj je treba popraviti, kaj opustiti. Res, da to delajo režiserji in da je to opravek naših kritičnih ur, vendar je potrebna tudi ocena neprizadetega kritika iz dvorane. Oni, ki jih mislim, dobro poznajo Levstikove besede: »Bog živi kritikole!«

Vsem našim igralcem, režiserju in tehničnemu osebju naj bodo pri nadaljnjem delu vodilo besede iz »Miklove Zale«: »Vse moreš, če le nisi izgubil dobre volje!«

Tine Orel

V HEROJSKEM GRŠKEM LJUDSTVU

POZDRAVLJAMO JUTRO NAŠE KULTURNE ZAVESTI IN
NEIZČRPNI VIR HUMANIZMA

(Iz referata na akademiji Odbora za pomoč grškemu ljudstvu 26. 2. 1948.)

Današnje zborovanje se vrši v trenutku, ko sovpadata v našem življenju stoti obletnici »Manifesta komunistične partije« in Marčne revolucije. Stoletnica »Komunističnega manifesta« mora vsakega mislečega človeka spomniti na **resnico**, ki sta jo Marx in Engels izpela v tej visoki pesmi marksizma, na **resnico**, ki je postala mogočno idejno orožje v rokah vsega naprednega človeštva, na **resnico**, ki se je polastila množic in zato ni več ideja, marveč materialna sila. Stoletnica marčne revolucije pa naj opomni slehernega izmed nas, da se novi časi ne rode kakor jutranje zarje, sami od sebe, s tem, da se jim ljubeznivo nasmihamo, marveč da je babica, ki spravlja na svet novo družbo, sila, borba, tveganje, zavestna in brezkompromisna borba.

V našem narodnem ravoju zadnjih sto let so odločale sile, ki so hotele naše ljudstvo za zmerom obsoditi v temnico nazadnjaštva, revščine in brezpomembnosti. A resnica, ki je prišla na svet s Komunističnim manifestom je tudi pri nas usmerila tok mogočnih ljudskih sil v svobodo, napredek, blagostanje in zgodovinsko pomembnost, v zavestno ustvarjanje lastne zgodovine in poseganje v usodo sveta.

Da, v usodo sveta! Narod, ki je tisoč let na tej zemlji s krvjo in znojem množil bogastvo nemškega in nemčurskega veljaka, narod, ki

je sto let izumiral pod zločinsko roko omejene in zato odurno zlobne domače buržuazije, ta narod z drugimi svobodoljubnimi narodi vred vihti visoko svoje kladivo, da kleše poteze v obličje sveta, v podobo planeta.

Tudi tale naš zbor je kakor pest, dvignjena proti vsem tistim, ki so na celjskih tleh dušili osvobodilne napore slovenskega naroda in proti vsem tistim, ki hočejo ustaviti naš strumni korak k svobodi. Na tem zboru pozdravljamo starodavno Grčijo, deželo, ki iz dneva v dan trga verigo imperialističnega suženjstva, deželo, katere neodvisnost je pri srcu vsakemu svobodoljubnemu narodu, **a kaj šele slovenskemu**, ki je bil po nemških in laških fašistih obsojen na smrt in je v težkih vojnih letih preizkušal občutke boja na življenje in smrt; kakor Leonidas na Termopilah v sivi davnini, pred 2000 leti, se je na najbolj izpostavljenem kraju, potisnjen v orjaški nemški in laški pohlep, boril in zmagal, ker mu je v pravem času uspelo odkriti v svojih vrstah izdajalce — našo liberalno in klerikalno gospodo, ki je zaradi svoje nenasitne požrešnosti in oblastilnosti postala — Efiates, lastnega naroda. Slovenci pozdravljamo Grčijo kot kulturni narod, ki je iz helenske kulture gasil žejo po lepoti, okusu in spoznanju sveta, pozdravljamo v grškem ljudstvu jutro naše kulturne zavesti in neizčrpni vir humanizma, človečanske kulture, ki je, nikdar premagana, kljubovala rimskemu meču in z močjo svojega spoznanja prirode in človeške narave objela velik del našega planeta.

»Noli tangere circulos meos!« Ne dotikaj se mojih krogov, je zagrmel matematik Arhimedes nad rimskim vojščakom. Xerxes je dal z verigami prebičati morje v Helespontu oč onemogle jeze, ker njegove imperialne sile niso mogle pokoriti Helado-Grčije.

Dve tisočletji in več je preteklo od časa, ko se je v deželi Homerja, Sofokleja, Evripida, Aristotela postavljala temelj današnji človeški kulturi. Mimo Platona, praočeta idealističnega filozofiranja, je v tej Grčiji nezadržno rasla vera v človeka in njegov stvariteljski, zmagoviti odnos do narave, njegovo spoznavno in preoblikovalno moč, ki mu narekuje za vse čase veljavno načelo: »Vse je iz človeka, vse je za človeka!« Grčija Aristotela in Demokrita je navidez z vso svojo vrednostjo za 1500 let zamrla. V gluhi lozi skolastične srednjeveške filozofije, je bil duh te Grčije podoben Diogenu, ki je v Atenah pri belem dnevu z lučjo iskal človeka — sredi gneče atenskih reakcionarjev. Toda ta človek je ostal živ, čeprav so trgali iz njega jezik, mu izdirali oči, ga sežigali, ga pošiljali v pekel. Ostal je živ in je kljub odporu najmočnejših družbenih sil pred 500 leti začel graditi novi vek na temelju izročil stare helenske kulture. Človek ima razum zato, da ga uporablja zase, a ne zato, da z njim časti izmišljene strahove. In odslej — karkoli je premaknilo človeštvo korak naprej k napredku, k pravi svobodi, vse je temeljilo na materialističnem naziranju, do katerega so prišli že stari grški duhovi, vse pa, kar je človeštvo na tej poti oviralo, se je oklepalo idealističnih izmišljotin.

Ko danes pozdravljamo demokratične množice grškega naroda, ne bi bilo prav, če bi ne povdarili prav te resnice. Kajti resničnost in življenjska sila vsake teorije se preverja s prakso, z realnim življenjem tukaj in sedaj. Teorija besede in pesmice, ki jih prepevajo reakcionarji, te pesmice na videz pojejo samo o duhovni svobodi, o večnih vrednotah,

o ljubezni do bližnjega, o tisočletnih svetinjah človeštva. A praksa, njihovo dejansko ravnanje sleherni dan? Dolžni smo, da to njihovo prakso v današnji Grčiji premislimo, pa nam nikdar ne bo pretežko v naporih, ki jih zahteva od nas boj na fronti med napredkom in reakcijo.

Grško ljudstvo, nosilec najlepših izročil v zgodovini človeštva, bije to borbo že od leta 1936, ko je general Metaksas uvedel diktaturo, postavil grško komunistično partijo izven zakona in tako utrl pot fašizmu na klasična grška tla, kjer je za svobodo Grčije pred 130 leti v boju s turškimi spahijskimi hordami, ves razjeden od gnusa nad zločini in hinavščino evropske buržuazne družbe, z mečem v roki umrl eden največjih zap. Evrope angleški lord Gordon Byron. Grški domoljubi so se profašističnemu generalu upirali, toda podpora mednarodne reakcije je z bajoneti utrdila gnili prestol grškega monarha.

Kdo naj bolj razume usodo grških domoljubov kot prav jugoslovanski narodi in še posebej mi Slovenci? Koga podpirajo ti široko-ustni častilci človeških svetinj, ti mešetarji z ljudsko krvjo, ti psi čuvaj kapitalizma pred gledi Komunističnega manifesta in Oktobrske revolucije? V imenu vere, dolžnosti do bližnjega, v imenu spoštovanja človeške osebnosti podpirajo največjega klavca naših narodov, Paveliča, podpirajo slovenske in hrvaške agente Gestapa, podpirajo zavedne fašiste — Ljotičevce, podpirajo najbolj zločinski, moralno in razumsko najbolj bedni izmeček naših narodov. Podpirajo na primer slovenske klerofašiste, ki so od španske intervencije častili Mussolinija in Hitlerja kot »dva človeka, ki jih je poslala v pravem trenutku božja previdnost.« Vse to je res, tudi če kakemu skrivnemu oboževalcu dolarške demokracije ne gre v račun; vse, kar je v Evropi sodelovalo z nemškim in italijanskim fašizmom v miru in v vojni, je danes najbolj krvoločna rezerva, SS trupe tkzv. »moralnih« sil nove svete alianse, rezerva dolarskega imperializma.

Plod grškega upora je osvobojeno ozemlje, močna armada in demokratična ljudska vlada, ki že ustvarja novo Grčijo kljub temu, da žrela ameriških drednotov merijo sinjino grškega morja kljub temu, da bo kmalu preteklo že leto dni odkar je poslal prvi državljani Amerike posebno poslanico na ameriški Kongres, naj odobri 400 milijonov dolarjev za nujno pomoč Grčiji in Turčiji, naj dovoli poslati v ti dve deželi ameriško vojaško in civilno osebje. Grški partizani so na to poslanico odgovorili z besedami, ki so vredne potomcev junaškega **Leonide**: »Kar naj pošilja Truman orožje, mi pa bomo poskrbeli za njegovo pravilno razdelitev.« Ali se ne bi spomnili ob tem modernem Xerxu-Trumanu one Xeroxove grožnje: »Z našimi kopji bomo zatemnili sonce nad Grčijo.« A odgovor starih Grkov: »Prav, bojevali se bomo torej v senci.«

Prepričan sem, da bi ti moderni Xerxi že danes v onemogli jezi prebičali vsa morja, ki jih štejejo za svojo sveto lastnino, ob pogledu na uspehe junaške borbe malega grškega naroda. Prepričan sem, da bi spremenili ves demokratični svet v koncentracijsko taborišče, da bi tako ustvarili pokopališki mir. Prepričan sem, da bi to že davno storili, če bi ne bil drugačen resnice ukaz. Proti njemu ne stoji samo mogočna Sovjetska zveza in ljudske demokracije Poljska, Češka, Romunska, Bolgarska, Madžarska, Albanija in Jugoslavija, proti njim stoji osvobodilna borba v Mandžuriji, na Kitajskem, v Indoneziji, proti njim stoje

ljudske množice v Italiji in Franciji, proti njim se organizirajo napredni elementi v sami Ameriki. V deželah, ki jih štejejo za svoje, najboljši duhovi z močjo svoje umetnosti obsojajo politiko trustov in monopolov. Najboljši angleški in ameriški pisatelji se izjavljajo za Ameriko Roosevelta, nekateri od njih javno odobravajo gesla Kompartij. To na prvi pogled ne potaplja njihovih rušilcev in križark, dokazuje pa, da ima tabor demokratičnih sil po vsem svetu zaveznike znotraj največjih imperialističnih držav.

1m Sleherni Jugoslovani je torej dolžni, da po svojih močeh prispeva v podpiranju grškega ljudstva. To je naša dolžnost, a tudi naša pravica. Če je današnje prireditev pripravila podružnica prosvetnih delavcev, vidim v tem samo dokaz, da se ravno kulturni delavci krvavo zavedajo, da fašizem pomeni smrt vsaki kulturi, da fašizem s svojo rasistično ideologijo pomeni še posebej smrt vsem malim narodom. Fašizem pa je zakoniti otrok imperializma, ki ga zmerom znova spočenjajo v krvosramni orgiji trusti in monopoli z idealistično filozofijo, zaščitnico vsega, kar je zaostalo, mračno in nečloveško.

Naj ta prireditev utrdi v nas predvsem prepričanje in vero v moč naprednih sil, vzbudi naj v nas resnično prizadetost pri razvoju herojske borbe v Grčiji, spodbuja naj nas, da zavestno pomagamo demokratični Grški armadi s tem, da jo podpiramo materialno, pa tudi s tem, da vse svoje sile posvečamo velikim ciljem naše gospodarske izgradnje politične okrepitve in kulturne revolucije.

Nušić: Gospa ministrica — sezona 1946-47 — režija Jože Tomažič

(Foto Pelikan)

Zgodovina

celjskega gledališkega življenja

(Nadaljevanje)

Celjska »Čitalnica« je bila izhodišče za vsa poznejša narodna društva v Celju. Spočetka je »Čitalnica« sama prirejala razne »besede«, veselice, plese in gledališke predstave, sčasoma so se v njenem okviru formirali razni odseki, iz teh pa v teku let povsem samostojna društva z raznimi programi. Tako je bila celjska »Čitalnica« matica »Narodne godbe«, »Celjskega pevskega društva« in slednjič »Dramatičnega društva«.

V kolikor so vsa ta različna kulturno-prosvetna društva delovala za razvoj gledališkega življenja v Celju bomo obširneje razpravljali o njih. Na razpolago pa mi je le malo virov. Omeniti moram, da je večina zgodovinskega materiala iz te dobe (društvene kronike, sejni zapiski, lepaki, časopisi, poročila in kritike o celjskih gledaliških predstavah itd.) težko, ali po sploh nedostopna, ker je okupator s svojimi celjskimi hlapci hotel izbrisati vsak sled slovenske besede v Celju in je v svojem besu uničil vse, kar bi bilo moglo izpričati poznejšim rodovom, da je že pred sto leti slovenski človek kulturno deloval v »večno nemškem« Celju.

I. poglavje

Predčitalniška doba

Prvi početki slovenskega gledališkega življenja v Celju, ki jih moremo z dokumenti dokazati, segajo v revolucijsko leto 1848.

Takrat je obstajalo v Celju že gledališko poslopje in sicer na istem mestu, kjer stoji danes od okupatorja razdežano mestno gledališče. Bilo je mnogo manjše od tega, nahajalo se je v takozvanem »Reekturnu«, (mučilnici) v nekdanji celjski trdnjavi poleg rabljeve hiše — to je stolp, ki je tudi danes sestavni del mestnega gledališča. Novo poslopje je mestna občina postavila l. 1885. Slavnostna otvoritev je bila 20. oktobra 1885 leta (Gubo: »Geschichte der Stadt Cilli«, Graz 1909.) Sklenjena je bila pogodba z gledališkim ravnateljem Siege za dobo ene sezone — seveda samo za predstave v nemškem jeziku, Slovincem se ni priznalo v gledališču nobenih pravic, dasi je bilo novo gledališko poslopje postavljeno na stroške mestne občine, to se pravi z davčnimi prispevki celokupnega prebivalstva Celja, katerega pretežna večina je bila slovenska. Priviligirani, od takratnega režima favorizirani in nemškutarski naseljeniški živelj je zavladal v tem poslopju ter ni bilo mogoče Slovincem priti v njem do veljave vse do razpada Avstrije po končani prvi svetovni vojni.

Leta 1848., ko je tudi v Sloveniji, ki sicer takrat kot celota še ni obstojala, ker smo bili Slovenci razdeljeni še po raznih avstrijskih kronavinah in se je šele pričel v nas vzbujati čut, da smo kljub Kranjcem,

Stajercem, Korošcem, Primorcem itd. **en narod** — v dobi velike revolucije avstrijskih narodov, je v starem mestnem gledališču celjskem prvič **zazvenela slovenska beseda**. Bilo je to dne 12. novembra 1848, ko so v mestnem gledališču, kjer je do takrat gospodaril samo nemški jezik zapeli dve slovenski pesmi: »Zakonski prepri« in »Moje želje«.

12. novembra 1848. je torej rojstni dan slovenskega gledališča v Celju. Ignacij Orožen sicer poroča v svoji »Celjski kroniki«, da se je že leta 1804. igrala Linhartova »Županova Micka« v Stari grofiji — toda o tej predstavi nimamo do danes, razen te Orožnove vesti, nobene drugega sporočila.

Početnik in oče slovenskega gledališkega življenja v Celju je bil Janez Krstnik Jeretin, lastnik prve tiskarne v Celju, občinski odbornik in velik dobrotnik revežev. Z občinskim odbornikom Kaineldsdorferjem je ustanovil društvo za podpiranje ubožcev in prav to društvo je bilo nekaj povod za to, da je prišel na idejo, prirejati slovenske gledališke predstave, katerih čisti dobiček bi se stekal v ubožni sklad občine. Na ta način mu je uspelo, da je prišla v Celju slovenska beseda na oder celjskega gledališča.

Jeretin je bil celjski rojak — rojen 24. avgusta 1803., umrl je v Celju 20. novembra 1853. Leta 1828. je ustanovil v Celju tiskarno, ki jo je opremil za takratne razmere z najmodernejšimi tehničnimi pripomočki. Njegova tiskarna je imela stroj za brzotisk in lične, moderne črke. Kmalu se je uveljavil s svojim trgovskim talentom in z mladostnim elanom naprednega obrtnika. V takratnem meščanskem življenju celjskem je hitro zavzel vabne politično-gospodarske položaje in je bil izvoljen v mestni svet, postal magistratni blagajnik in končno častni meščan.

Njegova tiskarna je kaj kmalu tudi na polju slovenskega tiska zavzela za tiste čase odlično mesto. Tiskal je na primer 1846. molitvenika za šolarje Antona Martina Slomška, takratnega celjskega opata in poznejšega škofa »Angel« in »Sveto opravilo«, pastirski list »Sveta resnica v zmešani svet« in slavne »Drobtinice« leta 1848.

Ko je zavel l. 1848. nov veter po vsej avstro-ogrski monarhiji in je končno prišla s svobodo besede tudi tiskovna svoboda, je začel Jeretin 1. aprila 1848. izdajati prvi celjski nemški list »Cillier Wochenblatt«, 1. julija istega leta pa tednik »Celjske slovenske novine«, katere urednik je bil profesor Valentin Konšek. Ta list, ki je pozneje spremenil svoj naslov v »Celjske novine« in l. 1849. v »Slovenske novine«, je bil prvi slovenski časopis, ki je prinašal o vsakem političnem, gospodarskem in literarnem vprašanju tedanje dobe skrajno radikalne članke. Glavni sodrudniki lista so bili J. Šubic, Škrebe, Fr. Muršec, Anton Lipovšek, dr. Štefan Kočevar, Oroslov Cof, i. dr. Veliko pozornost so vzbujali članki J. Šubica in Škrebeta, ki sta zahtevala neodvisnost šolstva od duhovščine, odpravo samostanov, sekularizacijo cerkvenega imetja in odpravo celibata, — torej vprašanja, ki so morala pred 100 leti vzbujati pravo senzacijo! (J. Šlebniger: »Slov. biografski leksikon«. Ljubljana 1925-32.)

Leta 1849. 1. novembra je bil imenovan na celjsko gimnazijo kot pomožni gimnazijski učitelj Josip Drobnič. Bil je duhovnik, rojen 18. aprila 1812. pri Sv. Hemi kraj Sotle. Po dovršenem liceju v Gradcu in bogoslovju v Celovcu je kaplanoval v Rogatcu, Pišecah, Slov Bistrici,

pri Sv. Jakobu v Dolu, v Artičah in v Brežicah. Že kot dijak in bogoslovec v Celovcu je nabiral narodno blago za Stanka Vraza, ki ga je navduševal za ilirske ideje. Spisal obsežen »Ilirsko-nemško-italijanski mali rečnik«, pozneje (1858.) je izdal »Slovensko-nemško-italijanski besednjak«.

Z Drobničevim prihodom v Celje se je pričelo novo razdobje kulturno-prosvetnega delovanja. Kar je pričel Jeretin leta 1848., to je nadaljeval Drobnič od prvega dne svojega prihoda v Celje. Mlad in agilen za tiste čase visoko izobražen, navdušen za napredek svojega ljudstva, mu je kaj hitro uspelo, da je zbral krog sebe ljudi istega mišljenja in ko jih ni bilo med starejšo generacijo dovolj, je poiskal med mladino, zlasti med dijaštvom gimnazije, ki mu je bil učitelj, idealne in vztrajne sotrudnike. Razume se, da mu je bil že izkušeni Jeretin desna roka in ker je njega samega ovirala duhovniška suknja pri takem »posvetnem« delovanju, je bil prav Jeretin tisti, ki je v njegovem imenu javno nastopal. Bil je na zunaj izvrševalec tega, česar Drobnič zaradi svojega duhovniškega stanu javno ni mogel storiti.

16. septembra 1849. je bila v Celju velika slovesnost: otvoritev železniške proge iz Celja do Ljubljane. Za to slavnost se je malo Celje pripravilo z vsem sijajem, ki ga je zmoglo v tistih časih provincijalno mesto. Celjski kolodvor je bil slavnostno okrašen in na peronu je bilo pripravljenih miz in stolov za 800 gostov. Najavljen je bil prihod samega cesarja, ki pa ni prišel, temveč ga je zastopal nadvojvoda Albreht, ki je v spremstvu najvišjih državnih funkcionarjev prispel ob 10. uri v Celje.

Nas ti »visoki« obiski mnogo ne zanimajo, niti danes ni aktualno to, da so Celjani ob tej priliki proslavljali zmagovalca v Italiji Radeckega in hrvaškega bana Jelačića, ki je s svojim pohodom na Dunaj rešil avstrijski prestol — za nas celjske Slovence je ta dan važen zato, ker je povod za prvo slovensko predstavo v celjskem mestnem gledališču, kjer je do tega dne vladala in gospodovala samo nemščina. Janezu Jeretinu je uspelo, da je to priliko uporabil za to, da je spravil na oder celjskega mestnega gledališča Linhartovo »Županovo Micko«.*

Lepak iz leta 1849. je precej poškodovan, manjka letnica uprizoritve, vendar vemo točno iz poročil tedanjega tiska in poznejših zgodovinarjev ter iz proslave, ki je bila povod za to predstavo, da je datum 16. septembra 1849. točen. Ta datum ugotavljajo med drugimi tudi Orožen v »Celjski kroniki«, Anton Trstenjak v »Slovenskem gledališču« (Ljubljana 1892.), Andrej Fekonja v »Domu in Svetu« 1897. (Celje in okolica) ter končno tudi Andreas Gubo v svoji knjigi »Geschichte der Stadt Cilli«, Graz 1909. str. 370, kjer piše doslovno: »Zvečer (16. sept. 1849) so vprizorili tukajšnji diletantje pod vodstvom Janeza Jeretina slovensko igro »Županova Micka«.

* Srečnemu naključju se moramo zahvaliti, da nam je uspelo, vključ okupatorjevemu uničevanju vsega slovenskega tiska v Celju in na Spodnjem Štajerskem sploh, ohraniti gledališki lepak prve slovenske predstave v celjskem gledališču. Ta in še trije lepaki iz poznejše dobe hrani celjski muzej, katerega ravnatelj Anton Stupica jih je vse štiri radevolje dal na razpolago za to mojo razpravo, za kar mu izrekam iskreno zahvalo. (Dalje v prihodnji številki.)

Naša nova kritična ura

Dosledno sklepom III. plenuma Ljudske prosvete Slovenije z dne 1. februarja t.l., da se je boriti za idejno čistost in vzgojno vrednost kulturno umetniškega dela tudi s kritiko kulturno umetniškega dela m. dr. z diskusijami v kulturno-umetniških skupinah in s kritičnimi urami po prireditvah, se je 3 dni po premieri »Miklove Zale«, 18. februarja zbral naš igralski kolektiv k svoji prvi kritični uri v luči naše tretje letošnje premiere. Predsednik tov. Zorko, ki je sestanek otvoril, je z zadovoljstvom mogel ugotoviti, da se je zbral celotni igralski ansambl »Miklove Zale«.

Po predsednikovih uvodnih besedah, je kot prvi povzel besedo šef-režiser tov. Fedor Gradišnik. Dotaknivši se pomena kritičnih ur, je opozoril, da se je na taki lastni kritiki izoblikoval in vstal tudi velik Hudožestveni teater. Njegov utemeljitelj Stanislavski je uvedel kritične ure po vsaki gledališki vaji. Ponovno je naglasil, da pošteno umetniško, posebej gledališko delo, ni zabava, da je trdo, ki zahteva študij in velikanske vztrajnosti ter pogumno premagovanje vseh zaprek. Njegovim kritičnim pripombam k uprizoritvi »Miklove Zale«, so sledile tudi pripombe ostalih sodelavcev Zorka, Goloba, Grobelnika, Zagoričnika, katere vse so zbudile živahno diskusijo prisotnih gledališčnikov. Med samo diskusijo je bila obravnavana tudi tehnična in organizacijska stran tako zadnje premiere, kakor našega gledališkega dela sploh, da bi čimprej tudi na znotraj izgubilo značaj začasnega in priložnostnega dela.

Za visoko kvalitetno delo moramo združevati najboljše moči, zato je bil igralski kolektiv iz oči v oči pozvan k obračunu z negativnimi silami kakor so puhoglava domišljavost, mračnjaštvo in ljubosumnost, skratka z lastnostmi, ki nimajo nič skupnega z iskanjem novih poštenih in pristnih vrednot življenja in z njih smelim, borbenim življenjskim izražanjem. Zakaj, le tak zdravočuten prosvetni aktivist, ki nosi v sebi resnični nepotvorjeni žar umetniškega stremljenja, se bo mogel upravičeno prištevati v krog kulturno prosvetnega aktiva naše družbene stvarnosti, ki naj pomeni kolektiv »naprednih in po svoji množični idejni upravičenosti prevladujočih in končno zmagujočih sil«.

In memoriam:

ALBERT SIRK — NIKO PIRNAT

Ko nas je Hitlerjev režim v Celju strpal v »stari pisker« in v kapucinski samostan, takoj potem, ko je s svojimi celjskimi hlapci zagospodaril v našem mestu, je tudi naš Berto Sirk postal — arestant. Tisti večer pred njegovo aretacijo smo bili zbrani v gostilni pri »Turški mački«. Čudili smo se, da smo še svobodni — saj je bilo že toliko naših ljudi pozaprtih, mnogo jih je že v meljski vojašnici v Mariboru, celjski zapori pa so prenapolnjeni s slovenskimi ljudmi — kdaj pride vrsta na nas? Bili smo pripravljeni in smo čakali... Tisti večer je bil Berto posebno korajžen in razposajen: čisto tak je bil kot prejšnje čase... Sirokopleč, ves mlad med nami, dasi starejši od nas, je glasno prepeval in kar sipal iz sebe domislice in parodije na novo nastalo dobo... Razšli smo se v najlepšem razpoloženju in se domenili, da se prihodnji večer zopet snidemo — če bomo še svobodni... Drugo jutro smo zvedeli, da so ga ponoči zaprli. — Vse do jeseni 1942. se nisva videla.

Bil sem takrat v Beogradu že več kot eno leto. Zgaran, lačen in brez pare v žepu sem korakal pa Terazijah — prišel sem iz službe in šel na kosilo — samo tega nisem vedel, kam... Do treh popoldne sem prost — zdaj je šele dvanajst, v žepu niti pare — od treh do devetih zvečer spet služba: kam naj grem, kje bo kosilo, kje večerja?...

Tako tavam po Terazijah od »Albanije« do »Moskve« in nazaj... enkrat, dvakrat, trikrat... Srečavam pijane Nemce, vse obcestne kavarne in gostilne polne ljudi — jaz pa tavam sam, premišljam, gledam, strmim in čakam, da se zgodi čudež...

In se je zgodil!...

Celo uro sem že hodil — končno že nisem več čutil nog — samo v želodcu mi je krulilo — tema se mi je delala pred očmi — kar zadenem ob človeka, širokoplečega, razigranega, smejočega se sredi ceste... Razprostrl je roke in se glasno zasmel:

»Ali si to ti — ali nisi?«

In že me je objel in prižel z močnimi rokami k sebi...

»Kakšen pa si? Saj te nič ni — si to ti, moj dragi Celjan?«

Pogledam ga; da, to je Berto — Berto Sirk!

Privel sem se k njemu — tesno me je prižel k sebi in je takoj vedel, kako je z menoj.

»Ne govoriva ničesar,« mi je dejal, ker je videl, da mu hočem pojasniti položaj, »molči zdaj in pojdi z menoj... Potem bo časa dovolj za razgovor!«

Molče me je prijel za roko — in moral sem ž njim, kamor me je peljal. Kar preko ceste me je vlekel za sabo in ko sem se zavedel, sva bila pred obloženo mizo v »Kazini«.

»Najprej moraš jesti — potem se razgovoriva!«

Strmel sem krog sebe:

Saj to ni mogoče — doslej sem v tem velikem lokalu le enkrat, dvakrat na teden kakor berač pojedel krožnik srbskega »pasulja« (fižolova juha), zdaj pa naroča Berto zame brez ozira na ceno vse, kar je mogoče dobiti najboljšega... Jeva, jeva in molčiva... Ko sva gotova, izpijeva vsak svoj vrček piva in si pogledava v oči...

Zdaj šele sem ga v resnici začutil poleg sebe — da, to si, ti moj dobri, zlati Berto!... Gledal me je... njegove oči so se orosile... solze so mu zalile obraz... položil je roke krog mojih ramen in me prižl k sebi...

»Kako sem srečen, da sem te našel! Kdaj bova doma? Trdno sem prepričan, da bova kmalu spet pri »Turški mački« v Celju, tik gledališča, kjer sva pustila toliko lepih, nepozabnih spominov...«

Začutil sem njegovo solzo, ki mi je kanila na lice in sem mu tiho odgovoril:

»In še lepše nam bo, ko bomo lahko dihali svobodno in delovali za novo pokolenje v svobodni domovini!«

Krepko mi je stisnil roko in toplo mi je bilo pri srcu!

Po štiriletnem pregnanstvu sem prišel sredi junija 1945. preko Madžarske, Murske Sobote, Ljutomera, Ormoža, Ptuja in Maribora v svoje ljubo Celje. Pusto in prazno je bilo takrat mesto — le malo sem našel znancev. Toda dan za dnem jih je bilo več in nekega dne sem srečal na cesti Berta... Ves nasmejan in mlad, poln življenjske energije in volje do dela s svojimi karakterističnimi malimi koraki brzel sredi Prešernove ulice, ko ga zagledam tik magistrata in ga ustavim... Ves obraz se mu je zasmel... razprostrl je svoje močne roke in me prižl k sebi...

»Kaj sem ti rekel, ko sva se zadnjič videla v Beogradu? Še bova v Celju ljubljene — danes sva tu — zdaj se prične novo življenje, novo delo v novih prilikah, a za isti cilj, ki nama je bdel pred očmi pred štirimi leti!...«

In sva šla k »Turški mački«, vzbujala spomine in delala načrte... Jaz sem govoril samo o gledališču in o tem, kaj in kako bomo ustvarjali iz nič to, za kar smo se borili že v stari Jugoslaviji: da ustvarimo **Celju- pravo ljudsko gledališče.**

Malokomu je znano, da Berto Sirk ni bil samo slikar, temveč tudi gledališki človek. Že v svoji mladosti je nastopal v raznih vlogah, vprižarjal v svojem domačem kraju blizu Trsta ljudske igre, slikal kulise, režiral in upravljal vse težaške posle podeželskega gledališkega »direktorja«.

V Celju sva kovala načrte za novo gledališče, saj je okupator uničil vse, kar je bilo ostalo, ko so nas pregnali l. 1941. Obljubil je, da bo slikal nove kulise in pomagal pri inscenacijah — pa tudi igral bo, če bo treba.

Do tega ni prišlo, ker ga je vleklo njegovo vroče srce domov, na morje v njegov Trst, med njegove ljudi... Šel je poln borbenega zanosu in se je doma takoj vključil v prosvetno delo. Pri Sv. Križu kraj Trsta, kjer je bil njegov dom, je začel vprižarjati ljudske igre in ko smo začeli v Celju igrati »Desetega brata«, je prišel med nas, da vidi

našo vprizoritev, ker je imel namen igrati »Desetega brata« v svojem domačem kraju.

Prišel je v Celje ves spremenjen — prestrašil sem se, ko sem ga zagledal... To ni več ta zdravi, močni, življenja polni Berto... A kljub vsemu je bila njegova volja še močna, njegova energija občudovanja vredna... Upiral se je smrti z vsemi močmi — živeti hoče in delati, delati...

Močan je bil, širokopleč in poln mladeniške življenjske sile, — toda usoda je bila močnejša... Ni prišlo do vprizoritve »Desetega brata« v njegovem rojstnem kraju, pač pa je moj Berto klonil in nenadno umrl v Celju, kjer je upal, da bo po tolikem trpljenju štiriletnega pregnanstva živel svoji umetnosti in deloval pri našem gledališču.

Ko sem tisto jutro zvedel, da je ponoči umrl, mi je bilo tako težko pri srcu, kot da se je poslovil od mene najdražji in moji duši najbližji človek.

V našem gledališču stoji v dvorani desno od odra kip Ivana Cankarja — simbol programa našega ljudskega odra, kip največjega slovenskega dramskega pisatelja in prvega borca za človečanske in politične pravice slovenskega naroda.

Malokomu današnje celjske generacije je znano, da je ta kip Cankarja delo nedavno umrlega slovenskega umetnika **Nikolaja Pirnata**, še manj pa je tistih Celjanov, ki bi vedeli kako so prišli do tega Cankarjevega kipa in kaj je bil pokojni Niko za naše gledališče v tistih časih, ki mi ostanejo neizbrisno v spominu kot eni najlepših v zgodovini celjskega gledališkega življenja...

Malo je mož v našem kulturnem življenju, ki bi bili tako mnogostransko delavni na najrazličnejših poljih umetniškega ustvarjanja kot Niko Pirnat. Bil je slikar, risar, grafik, kipar, pesnik, novelist, kritik, esejist, scenograf in gledališki igralec.

V prvi vrsti pa je bil **človek in odkrit prijatelj**... Kamor je prišel, kjerkoli se je pojavil — povsod je naenkrat zavladalo veselje... znal je prinašati v vsako družbo vedro razpoloženje in smeh, pa tudi duhovite razgovore in ostre debate.

Spoznal sem ga osebno tisto sezono, ko je vodil celjsko gledališče Valo Bratina — to je bilo pred dvajsetimi leti (1927-1928). Bratina mi je mnogo pripovedoval o njem, bil mu je v Mariboru in v Ptujju desna roka pri inscenacijah, ki so tiste čase vzbujale v slovenskem gledališkem svetu veliko pozornost. Pred božičem 1. 1927. se je nekega dne oglasil pri meni izredno simpatičen, mlad človek, živahen in poln življenja, povedal, da je akademski kipar Nikolaj Pirnat in da bi želel v Celju prirediti razstavo svojih del skupno z akad. slikarjem Mežanom. Valo Bratina mu je nasvetoval, naj se obrne name, češ, da imam v Celju mnogo poznanstva in bi mu pri prireditvi nameravane razstave lahko mnogo pomagal.

»Živimo v časih, ki niso baš naklonjeni idealistom,« mi je dejal in oči so mu žarele. »Kljub temu bi rad poizkusil srečo... Vi ste tudi eden takih tičev, ki ni o pravem času zažrgolel... Dajte mi roko — vem, da mi boste prijatelj... Valo mi je mnogo pripovedoval o Vas...«

Široko se je nasmejal — bilo ga je samo življenje... ves je bil poln energije in delovnega poleta... Petindvajsetletni mladenič, lep, eleganten fant — če bi bil dekle, bi se prvi hip zaljubil vanj...

»Imate otroke? ... Zelo ljubim mladino ... Pokažite mi svoj dom — Valo mi je pripovedoval, da je lepo pri vas, dva fanta imate — vidite, kako sem dobro informiran.«

Tisti trenutek so se odprla vrata in v lekarno je vstopil Bratina. Resno kot vedno je uprl svoj pogled skozi velike, črno obrobljene očali najprej v mene, nato v Pirnata ...

»Niko — vidim, da je vse v redu ... jaz sem bil od nekdaj dober psiholog ... Zdaj pa kar pojdemo, da ti predstavim svojega najljubšega umetnika ...«

In sem se moral kar urno napraviti, obleči suknjo in lepo ubogati ... »O, predno gremo, pa še čašica konjaka — kar tako pa tudi ne bomo šli iz tvoje lekarne ... Brez tega ne opravimo nič ...«

Trčili smo in se odpravili na moj dom.

Takrat smo bili tik pred premiero Goljeve pravljice »Petrčkove poslednje sanje«, v kateri je imel glavno vlogo Petrčka moj takrat desetletni sin Fedor ... Bratina je bil do ušes zaljubljen vanj in mu je prerokoval veliko in svetlo gledališko kariero ... Prva pot je bila torej namenjena mojemu domu, da Niko spozna mladega nađebudnega umetnika; vse drugo se bo razvilo pozneje ... Prvo je gledališče — Niko je kar poskočil, oklenil se moje roke in čutil sem, kako polje mlada vroča kri po njegovih žilah ...

Prišli smo domov in od tistega trenutka, ko se je Niko spoznal z mojima sinovima, je ostal kar pri meni ... Ni se mogel ličoti od otrok, pripovedoval jima je pravljice, risal jima je povodne može in gozdne vile. Bratina pa je bil ves nesrečen, ker se je bal, da mu bo Niko zbeegal Fedorja, glavnega akterja Goljeve pravljice, ki je ves zamaknjen in srečen strmel v svojega novega prijatelja ...

Takrat sem vzljubil Nikolaja Pirnata in najino prijateljstvo je ostalo neskaljeno vse do njegove prerane smrti ...

Obhodil sem vse instance takratnih celjskih mogotcev, da je Pirnatova razstava v Celju kar najlepše uspela. Županoval je takrat dr. Lojze Goričan, ki je dal za razstavo na razpolago prostore Mestne hranilnice in izposloval, da je mestna občina kupila Pirnatov kip Ivana Cankarja, ki smo ga postavili v vestibul mestnega gledališča. Deset dni je ostal Niko naš gost in preživelii smo z njim deset lepih dni, polnih sonca in veselja sredi trde zime ...

»Petrčkove poslednje sanje« so sijajno uspele. Niko je bil pri nas Fedorjev korepetitor, študirala sta vlogo in uspeh ni izostal. Tako sva se seznanila in sprijateljila s tem edinstvenim človekom in velikim umetnikom pri gledališču v Celju pred dvajsetimi leti in poslovil sem se od njega zopet pri gledališču, ko smo meseca februarja 1945. v Beogradu igrali Cankarjevega »Kralja na Betajnovic«.

Čudna so pota usode!

Za časa svojega pregnanstva v Beogradu sem se mnogokrat spominjal Nika in njegovega kipa Ivana Cankarja v Celju. Kaj je ž njim? Gotovo so ga Nemci razbili in odstranili iz celjskega gledališča ... In kaj je z Nikom? Ali še živi? Ali ga bomo še kdaj videli? ...

Ko je slavna Rdeča armada z našo junaško partizansko vojsko osvobodila oktobra 1944. Beograd, je zavladalo med slovenskimi iz-

gnanci novo življenje... Postali smo svobodni in pripravljali smo se na pot v domovino... Na dan Vseh svetnikov 1. novembra 1944. smo priredili veličastno manifestacijo za padle slovenske partizane pred Vukovim spomenikom, kjer sem pred desetisočglavo množico Slovencev in Srbov s solzami v očeh pozdravljal matere, sestre, neveste in otroke padlih slovenskih junakov in v imenu tisočev pregnanih in v raznih taboriščih širom sveta pozaprtih in mučenih rojakov sredi svobodnega Beograda obljubil, da bomo z delom za novo Jugoslavijo maščevali vse bole in vse trpljenje, ki ga je v štiriletni osvobodilni borbi pretrpel mučniški slovenski narod...

Po končanem govoru, prav ko sem stopil izpred Vukovega spomenika k pevcem, ki so intonirali žalostinko, me je nekdo potrepil po ramih... Obrnil sem se in svojim očem nisem mogel verjeti. Ali sanjam?

»Niko!«

In že sva si ležala v objemu... Bil je v elegantni uniformi kapetana, črna bradica lepo pristrižena... velike oči uprte v mene... Po dokončani slavnosti me je peljal v uredništvo »Borbe«, kjer je bil nameščen kot karikaturist...

In začelo se je pripovedovanje, zbujanje spominov... vsa zgodovina prestanega trpljenja... Med drugim mi je povedal, da je bil v Gonarsu skupaj interniran z mojim sinom Dušanom in mi zatrjeval, da se je držal junaško in da sem lahko ponosen nanj... Po zlomu Italije so ga odpeljali v Dachau in prepričan naj bom, da se bomo še vsi v kratkem sestali zdravi in srečni v svobodnem, belem Celju... In obnovili bomo gledališče, prirejali umetniške razstave in njegov Ivan Cankar bo v celjskem gledališču simbol umetnosti in porok lepšega, srečnejšega življenja slovenskega naroda!...

Nikolaja Pirnata ni več — nenadno se je poslovil za vedno od nas.

Celjsko gledališče živi in se razvija — v njegovi dvorani pa stoji kip Ivana Cankarja v večni spomin na velikega umetnika in prijatelja.

ZAPISKI

Za novega predsednika uprave našega gledališča je bil imenovan tov. Štefan Švegl, gimnazijski učitelj in sam vnet igralec. Istočasno sta bila imenovana za člana uprave tov. Mirko Župančič, kulturno-prosvetni referent KSS in tov. Branko Gombač, kulturno-prosvetni referent Tovarne emajlirane posode. Spremembe v upravi so narekovale premestitve nekaterih dosedanjih članov uprave. Na seji, ko se je konstituiralo novo vodstvo, je poverjenik za prosveto MLO tov. Trobiš Stefan naglasil, da je treba gledališko delo vskladiti s splošnim našim kulturnim in političnim razvojem, po drugi strani pa ohraniti gledališču obče priznanje za njegovo dejavnost in za njegov ljudsko prosvetni doprinos v mestu Celju in njegovi okolici.

MLO MIZARSTVO

Telefon 382

Stavbeno mizarstvo - Pohištvo
Strugarstvo - Kolarstvo
Parketarstvo - Sodarstvo

VARČUJ IN VLAGAJ
PRI
NARODNI BANKI FLRJ

**PODRUŽNICA
CELJE**

Celjska mestna hranilnica - Celje

(v lastni hiši nasproti kolodvoru)

sprejema hranilne vloge na knjižice od vsakogar,
jih obrestuje po 2% brez odpovedi, do 4% na odpoved.
Vloge na knjižice brez odpovedi, ki se glasijo
lahko tudi na poljubno ime, so v celoti izplačljive
tako j!

Obresti vlog na hranilne knjižice so oproščene vsakega
državnega davka ali kakršne koli dajatve.

Za varnost vlog, naloženih pri Celjski mestni hranilnici
v Celju jamči poleg lastnega premoženja hranilnice tudi
država.

**Kolodvorska restavracija
v Celju**

nudi vedno vsem potnikom
topla in mrzla jedila

Silvo in Ida Krelj

VINKO KUKOVEC-nasl.

mestni tesarski mojster
žaga in lesna trgovina

CELJE-LAVA, Telefon 242

R. GROBELNIK

gledališki frizer in brivec

CELJE, Kocenova 2

Prvovrstne portrete izvršuje

FOTO

» P E L I K A N «

CELJE, Razlagova 1

ANTON LEČNIK

urar

CELJE, Tomšičev trg

Lekarna »Pri Križu«

Mr. Fedor Gradišnik

CELJE, Stanetova 15

JOŽICA LESKOVŠEK

kemična čistilnica

CELJE, Ipavčeva ulica 14

FRANJO VEHOVAR

stavbno in umetno mizarstvo

CELJE, Kersnikova ulica 17

Foto-parfumerija

vata, kemikalije, gumi,
galanterija

BOŽIČ DRAGO, CELJE

Prešernova ulica 11

AGREŽ IVANA

trgovina sadja in zelenjave

CELJE, Stanetova ulica 10